Gemeente
Amsterdam
Zuid

Gebiedsplan 2021
De Pijp, Rivierenbuurt

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied De Pijp, Rivierenbuurt en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2021 gaat doen.

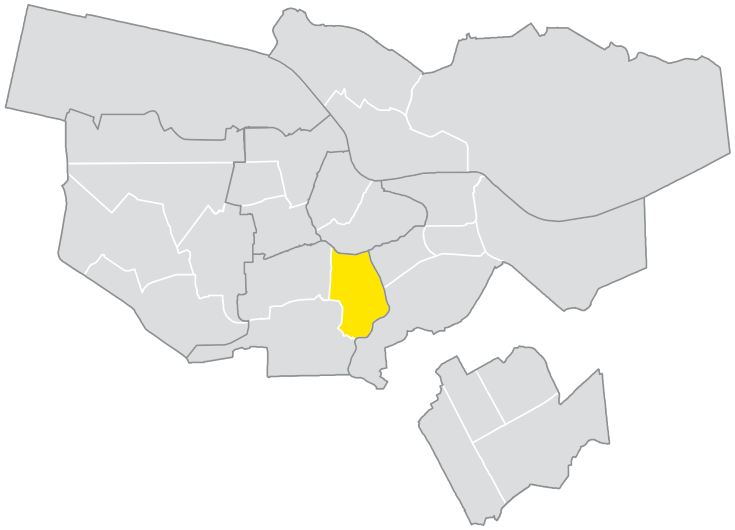

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022 5

Focusopgave 1 Samenhangende aanpak sociale problematiek in de Diamantbuurt, de Burgemeester Tellegenbuurt en de Rijnbuurt-West 8

Focusopgave 2 De sociale functie van drie pleinen versterken 12

Focusopgave 3 Samenwerken aan een sterk ondernemersklimaat 15

Focusopgave 4 Een leefbare en duurzame Pijp 19

Focusopgave 5 De Rivierenbuurt klimaatbestendig maken 22

Focusopgave 6 Fijn ouder worden in De Pijp, Rivierenbuurt 25

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. Net als vorig jaar brengen we in de gebiedsplannen focus door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering.
De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Totstandkoming gebiedsplan 2021

Sinds 2016 werkt de gemeente Amsterdam met gebiedsagenda's waarin de prioriteiten voor een periode van vier jaar zijn opgenomen. Deze agenda's zijn opgesteld in nauwe samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties in het gebied, en is een weerslag van analyses en gesprekken in de buurt.

Op basis van de gebiedsagenda wordt jaarlijks een gebiedsplan opgesteld met daarin de belangrijkste opgaven per gebied. Per focusopgave worden alleen de belangrijkste activiteiten vermeld die voor het komende jaar op het programma staan. Het is geen uitputtende lijst van wat er in het gebied gebeurt, maar een overzicht van onderwerpen die dat jaar extra aandacht krijgen. Het gebiedsplan van 2021 bouwt voort op de acties die in 2020 in gang zijn gezet.

Bewoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties weten goed wat er leeft op straat en in de buurt. Bovendien zijn er veel bewoners en ondernemers die zelf willen bijdragen aan verbetering van hun leefomgeving. De gemeente Amsterdam speelt daar graag op in: samen doen wat er nodig is in een gebied. De contacten die wij dagelijks in de wijk hebben, zijn dan ook een belangrijke bron bij het opstellen van de gebiedsplannen.

2020 was een uitzonderlijk jaar waarin we werden geconfronteerd met het coronavirus. Het virus zelf en de maatregelen die zijn getroffen om verspreiding tegen te gaan, hebben een ontwrichtend effect op het dagelijks leven, zowel in de werk- en privésfeer als in de openbare ruimte. Aan de andere kant zien we veel saamhorigheid en bereidheid om elkaar te helpen. Daar kunnen we op voortbouwen.

De maatregelen hadden tot gevolg dat dit gebiedsplan anders tot stand is gekomen dan in voorgaande jaren. Fysieke (thema)bijeenkomsten die normaliter georganiseerd worden over bepaalde thema's of met specifieke doelgroepen konden dit jaar niet of alleen in klein verband plaatsvinden, en de in 2019 geïntroduceerde Week van Zuid kon niet doorgaan. In sneltreinvaart is gezocht naar alternatieve manieren om participatie vorm te geven. Zo zijn er digitale bijeenkomsten gehouden en is er

gebruikgemaakt van apps en websites. Niet iedereen is digitaal vaardig, daarom blijven een op een gesprekken in sommige gevallen een belangrijke bron van informatie.

Naast de informatie uit de buurt dienen ook de afspraken in het coalitieakkoord als fundament voor het gebiedsplan. Daarmee komen in het gebiedsplan zowel de signalen uit de buurt als het geldende beleid tot uiting.

Samenvatting

De Pijp en de Rivierenbuurt zijn populair bij bewoners en bezoekers. Deze populariteit brengt ook uitdagingen met zich mee op het gebied van leefbaarheid, de aantrekkelijkheid en de verblijfskwaliteit. Buurten met een grote groep kwetsbare bewoners vragen extra aandacht.

De basis voor de focusopgaven 2021 is de gebiedsagenda's 2019-2022. Met de prioriteiten uit de gebiedsagenda als basis zijn zes focusopgaven voor De Pijp, Rivierenbuurt geformuleerd.

In enkele buurten binnen het gebied De Pijp, Rivierenbuurt waaronder de Diamantbuurt, Burgemeester Tellegenbuurt en Rijnbuurt West wonen grote groepen kwetsbare bewoners. Met alle partijen in deze buurten werken we aan een samenhangende aanpak van de sociale problematiek. Pleinen vervullen een belangrijke rol bij het versterken van de sociale cohesie en het bieden van een stimulerende omgeving voor de jeugd. In 2021 continueren we de versterking van de sociale functie van drie pleinen.
Een nieuwe opgave is het streven naar een ouderenvriendelijke wijk. De Pijp, Rivierenbuurt heeft het grootste aantal 65-plussers van Amsterdam en deze groep zal de komende jaren groeien, wat specifieke uitdagingen met zich meebrengt. In 2021 gaan we ouderen helpen om meer gebruik te maken van de beschikbare mogelijkheden om hun woon- een leefsituatie te verbeteren.
Door de vele bezoekers staat vooral in De Pijp de openbare ruimte onder druk en komt de leefbaarheid voor bewoners in het gedrang. In het streven naar een leefbare en duurzame Pijp zijn heldere keuzes gemaakt: meer ruimte voor voetgangers en fietsers en voor spelen en ontmoeten, minder ruimte voor auto's.
De coronacrisis heeft de ondernemers in de Pijp en Rivierenbuurt hard geraakt. Eerder zagen we door het economische succes een tendens naar monocultuur, maar voor 2021 is de ambitie om de buurteconomie te versterken. Ook in onzekere tijden is het behoud van een sterk ondernemersklimaat, met een goede balans tussen wonen en bedrijvigheid, een belangrijke opgave.
De Rivierenbuurt is een van de buurten in de stad waar de klimaatverandering zich het sterkst laat voelen. In 2021 bouwen we aan een brede samenwerking met bewoners, ondernemers, partners en de gemeente om de Rivierenbuurt klimaatbestendiger te maken door hittestress en wateroverlast te verminderen.

Onze inzet in 2021 beperkt zich niet tot deze focusopgaven. Via onze reguliere werkzaamheden en de bijdrage aan stedelijke programma's blijven wij ook in 2021 werken aan de prioriteiten uit de gebieds-agenda.

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022

Iedere vier jaar stelt de gemeente samen met bewoners, ondernemers en partners per gebied een agenda op. De gebiedsagenda laat zien wat we in die periode gezamenlijk in een gebied willen bereiken. We gebruiken de agenda om de gebiedsspecifieke opgaven goed mee te laten wegen in beleidskeuzen die wij als stad maken. Aan de hand van maximaal 6 prioriteiten per gebied worden de belangrijkste thema's voor dat gebied zichtbaar gemaakt. In het gebiedsplan worden de prioriteiten jaarlijks vertaald naar concrete opgaven en activiteiten waar we samen met bewoners, ondernemers en partners mee aan de slag gaan. Hieronder volgt een korte beschrijving van de prioriteiten uit de gebiedsagenda 2019-2022. Wilt u de gebiedsagenda in zijn geheel lezen of meer weten over het gebiedsgericht werken in Amsterdam? Klik dan op deze link. https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/stadsdelen/gebiedsgericht/gebiedsagenda/

Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven

Veel bewoners en ondernemers uit De Pijp en de Rivierenbuurt delen de ambities van het gemeentebestuur op het gebied van verduurzaming. Juist in dit dichtbevolkte gebied zien mensen de noodzaak om de luchtkwaliteit te verbeteren en initiatieven te ontplooien om de energietransitie, de circulaire economie en de vergroening te versterken. Ondernemers zijn geïnteresseerd in de mogelijkheden voor duurzaam ondernemen.
Gezien deze betrokkenheid van bewoners en ondernemers ligt de focus in de agenda op duurzaamheidsplannen die samen met deze partijen kunnen worden uitgewerkt.

Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren

De groeiende populariteit van De Pijp en de Rivierenbuurt heeft een weerslag op de leefbaarheid. Door de vele bezoekers neemt de druk op de toch al krappe openbare ruimte toe. Dat betekent dat er heldere keuzes gemaakt moeten worden: meer ruimte voor voetgangers en fietsers, voor spelen en ontmoeten, en minder ruimte voor auto's en overlastgevende activiteiten.
De gemeente zet zich er samen met bewoners en ondernemers voor in om de ongewenste effecten van de drukte tegen te gaan en de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren.

Prioriteit 3: Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid

De Pijp en de Rivierenbuurt zijn gewilde woonbuurten. De Pijp wordt vooral geprezen om de kleinschaligheid en de diversiteit van mensen en bedrijven. De Rivierenbuurt wordt gewaardeerd om de relatief rustige woonomgeving, met een gevarieerde bevolkingssamenstelling, een ruim voorzieningenaanbod en een aantrekkelijke stedenbouwkundige structuur.

Wij willen deze kwaliteiten behouden en versterken. Extra aandacht besteden we aan de wijken waar de gevolgen van ingrijpende bouwprojecten het duidelijkst voelbaar zijn.

Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Informele contacten tussen de verschillende bevolkingsgroepen en 'samen dingen doen' zijn een belangrijke voorwaarde voor mensen om veiligheid en verbondenheid te ervaren in hun leefomgeving. Veel bewoners zijn enthousiast over het 'dorpse' karakter van hun buurt, waar onderlinge ontmoetingen en het hulp bieden aan elkaar vanzelfsprekend zijn. Een deel van hen merkt dat die vanzelfsprekendheid aan het afnemen is. Daarom zetten we ons ook de komende bestuursperiode in voor de versterking van het gemeenschapsgevoel. Dat doen we in nauwe samenwerking met het netwerk van vrijwilligers, bewoners(organisaties), religieuze instellingen, sociale ondernemers, sport-, kunst- en cultuurinstellingen, stadsdorpen, welzijnswerk en opbouwwerk.

Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen

Het imago van De Pijp en de Rivierenbuurt als welvarende wijken verdient nuancering. Hoewel het percentage huishoudens met sociale problematiek lager ligt dan in veel andere gebieden in Amsterdam, betreft het in zo'n dichtbevolkt gebied in absolute zin toch een grote groep. We kunnen op twee niveaus spreken van een stapeling van problemen. Op persoonlijk niveau: bij veel huishoudens die met armoede kampen, zien we ook problemen op het gebied van gezondheid en opvoeding. En op buurtniveau: deze kwetsbare huishoudens concentreren zich veelal in specifieke buurten, waardoor hun problemen impact hebben op de hele omgeving. Het betreft hier vooral de Diamantbuurt, de Tellegenbuurt, de Rijnbuurt en de IJselbuurt.
Politie en zorg- en welzijnsinstellingen geven aan dat niet alleen het aantal mensen met problemen, maar ook de zwaarte van de problematiek toeneemt. Dit soort signalen wordt gestaafd door de gegevens over GGZ-problematiek en het toenemende aantal mensen dat zich eenzaam voelt.
We kunnen stellen dat er in het gebied De Pijp/Rivierenbuurt sprake is van een tweedeling: er wonen veel rijke mensen, maar ook veel mensen met sociale problemen. Die tweedeling biedt ook mogelijkheden: kansrijke bewoners kunnen hun kansarme buurtgenoten tot steun zijn. Bovendien kunnen de hulpverlenende instanties zich heel specifiek richten op de buurten waar de nood het hoogst is.

Prioriteit 6: Meer kansen voor kinderen en jongeren

Veel gezinnen kiezen er bewust voor om in De Pijp/Rivierenbuurt te blijven wonen, vooral vanwege de prettige sfeer en het stedelijke voorzieningenaanbod. Dit dichtbevolkte gebied kent echter ook veel belemmeringen, verlokkingen en bedreigingen voor kinderen en jongeren. De drukte in de openbare ruimte beperkt de bewegingsvrijheid en er is drugshandel en criminaliteit.
Voor de gemeente staat voorop dat alle kinderen en jongeren in Amsterdam binnen hun leefomgeving voldoende kansen aangereikt dienen te krijgen om hun talenten te ontwikkelen en tot gezonde volwassenen uit te groeien. Daarbij horen een kindvriendelijke openbare ruimte en een positief pedagogisch klimaat. De gemeente vindt het ook belangrijk om het gemengde karakter van de bevolking

in stand te houden en segregatie tegen te gaan. Daarom wil zij kinderen en jongeren uit verschillende bevolkingsgroepen op school, maar ook daarbuiten, ruimschoots de gelegenheid bieden om elkaar te leren kennen.

Focusopgave 1
Samenhangende aanpak sociale problematiek in de Diamantbuurt, de Burgemeester Tellegenbuurt en de Rijnbuurt-West

Aanleiding

In de Zuid-Pijp, de Rijnbuurt en de IJselbuurt komt veel sociale problematiek voor. Daarbij gaat het vaak om problemen op meerdere leefgebieden tegelijk: werk, opleiding, inkomen en gezondheid.

De problematiek is het zwaarst in de Diamantbuurt. Volgens de kwetsbaarheidsmonitor van Onderzoek, Informatie en Statistiek is een op de zeven huishoudens in deze buurt vanwege gestapelde problematiek zeer kwetsbaar te noemen. Deze groep (375 huishoudens) maakt 15 procent uit van het totale aantal huishoudens in de buurt, terwijl het gemiddelde voor de hele stad op 11 procent ligt. Een op de vijf huishoudens is een langdurig minimahuishouden en de werkloosheid is met 16 procent van de bewoners hoog. In een op de negen huishoudens is er sprake van ernstige psychische klachten. Van de ouderen boven de 65 heeft 38 procent een inkomen onder de armoedegrens.
De Diamantbuurt kent ook een lage score voor sociale cohesie: 5,4 op een maximale score van 10. Het aantal klachten bij het Meldpunt Zorg en Overlast neemt toe; daarbij gaat het om zorgen over of overlast van buren en/of kinderen en jongeren. Bovendien is er overlast in de openbare ruimte, wat voor een onveilig gevoel zorgt.

Uit de nieuwste cijfers blijkt dat er ook in de Burgemeester Tellegenbuurt en de Rijnbuurt-West sprake is van een stapeling van sociale problematiek. De Tellegenbuurt telt ongeveer evenveel zeer kwetsbare huishoudens als de Diamantbuurt en het aandeel minimahuishoudens is hier 23 procent. In deze wijk vallen vooral de armoede en kwetsbaarheid onder ouderen op.
In de Rijnbuurt-West ligt het aandeel kwetsbare bewoners zelfs hoger dan in de Diamantbuurt, namelijk bijna één op de vijf. 28 procent van de beroepsbevolking is hier werkloos en het aandeel

minimahuishoudens is, net als in de Tellegenbuurt, 23 procent. Het gaat in dit kleine buurtje in absolute zin wel om lagere aantallen dan in de beide andere buurten.
Met een 5,4 scoort zowel de Tellegenbuurt als de Rijnbuurt-West laag wat sociale cohesie betreft, en in deze wijken is ongeveer evenveel sprake van ernstige psychische klachten als in de Diamantbuurt. Deze cijfers zijn genoeg aanleiding om hier in 2021 te starten met een aanpak die vergelijkbaar is met die in de Diamantbuurt.

Beschrijving focusopgave

Bij een integrale buurtaanpak is het streven om met alle partijen uit de buurt – bewoners, ondernemers en professionele partners – te komen tot een gezamenlijk activiteitenplan dat we in onderlinge afstemming gaan uitvoeren. Naast een unieke aanpak per buurt, trekken we samen op met de focusbuurten Marathonbuurt/Bertelmanpleinbuurt en Schinkelbuurt (Oud-Zuid) en starten stedelijk een traject op met andere focusbuurten in Amsterdam.

Voor de Diamantbuurt zijn we in de eerste helft van 2020 gestart met een grondige kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de situatie. Daaruit zijn aanbevelingen naar voren gekomen om de veerkracht van de bewoners te versterken. In de tweede helft van 2020 zijn de aanbevelingen in samenspraak met de buurt, de professionals en diverse directies van de gemeente vertaald naar concrete activiteiten. Het belangrijkste doel is om kwetsbare bewoners beter in staat te stellen om hun eigen situatie te verbeteren. De behoeften en de eigen inbreng van de bewoners zelf staan dus steeds centraal. Daarom is er een buurtbudget van € 100.000 beschikbaar gesteld. Met dit bedrag bieden we bewoners en ondernemers de kans om hun ideeën, wensen en plannen voor verbeteringen in de buurt te realiseren. Dit proces zou uiterlijk in het najaar van 2020 van start gaan, maar heeft door corona vertraging opgelopen. We gaan er niettemin van uit dat we in 2021 kunnen beginnen met de uitvoering van de buurtplannen. In het najaar houden we een gezamenlijk evaluatie waaruit nieuwe plannen voor 2022 voortkomen.

In 2021 beginnen we ook met een integrale aanpak voor de Tellegenbuurt en de Rijnbuurt-West. Hierbij kunnen we voortbouwen op de resultaten van de pleinenaanpak voor het Henrick de Keijserplein en het President Kennedyplantsoen (zie focusopgave 2). In de Tellegenbuurt is er al een kerngroep van actieve bewoners en professionals, die gezamenlijk knelpunten bespreken, plannen maken en activiteiten ontwikkelen. Deze groep heeft onder andere een inloopspreekuur opgezet, mede bedoeld om de problematiek in de buurt beter in beeld te brengen. Het Hoodlab – een buurtwoonkamer die in de zomer zes weken op het plantsoen stond – heeft in de Rijnbuurt-West een schat aan informatie en actiebereidheid opgeleverd waarop we kunnen voortbouwen.

De integrale buurtaanpak is een aanvulling op de pleinenaanpak. Waar de pleinenaanpak zich specifiek richt op de sociale functie en de fysieke inrichting van de pleinen, staat bij de buurtaanpak de sociale opgave in de hele buurt nadrukkelijker centraal.

Beoogde doelen

De Diamantbuurt, de Tellegenbuurt en Rijnbuurt-West bieden de bewoners meer kansen om hun situatie te verbeteren.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Kansengelijkheid
- Vrijheid en Veiligheid
- Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken
- Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen
- Prioriteit 6: Meer kansen voor kinderen en jongeren

Wat gaan we doen en met wie

In de integrale buurtaanpak werken we samen met alle partijen die in deze buurt actief zijn op het gebied van zorg en welzijn. Daaronder vallen bewoners, ondernemers en professionele partners, zoals woningcorporaties, welzijnsorganisaties, politie en maatschappelijk dienstverleners. Met deze samenwerking willen we de effectiviteit van de reguliere inzet maximaliseren. Samen met de beleidscollega's van bijvoorbeeld Zorg, Welzijn, Jeugd, Veiligheid en Beheer onderzoeken we of er aanvullende acties nodig en mogelijk zijn.
In 2021 richten we ons in de Diamantbuurt op het verminderen van overlast in de openbare ruimte, het versterken van de saamhorigheid in de buurt en het ondersteunen van vrijwilligers. In de Tellegenbuurt bouwen we de samenwerking met bovengenoemde partijen verder uit en stellen we een activiteitenprogramma voor de hele buurt op. In de Rijnbuurt-West staat de komende tijd de ontwikkeling van een daadkrachtig netwerk centraal.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: GWS - Stadswerken

Activiteiten

- *1.1 Activiteitenplan voor de Diamantbuurt uitvoeren*
  Voor de uitvoering van het activiteitenplan voor de Diamantbuurt zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met de buurt zelf. De behoefte van de bewoners staat centraal en de koers, het tempo en de invulling worden door verschillende partijen gezamenlijk bepaald. Het streven is om minimaal drie concrete acties te selecteren waarop we ons in 2021 gaan richten. Daarnaast krijgt de buurt de mogelijkheid om het buurtbudget te besteden aan eigen wensen, ideeën en plannen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *1.2 Gezamenlijk plan opstellen voor de Burgemeester Tellegenbuurt*
  In de Tellegenbuurt is begonnen met de cijfermatige analyse en met de opbouw van een pedagogische alliantie. In 2021 gaat de alliantie verder met de activiteiten op het plein (zie focusopgave 2). Deze

samenwerking bouwen we verder uit. We gaan onder meer gezamenlijk een agenda maken om de sociale veerkracht van de bewoners in de omliggende buurten verder te versterken. Al doende bouwen we het activiteitenprogramma steeds verder uit.
(Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *1.3 Gezamenlijk plan opstellen voor de Rijnbuurt-West*
  Ook voor de Rijnbuurt-West ligt er al een cijfermatige analyse. Daarnaast heeft het Hoodlab veel kwalitatieve informatie opgeleverd, die de basis vormt voor de volgende stappen. In 2021 gaan we een netwerk opzetten van bewoners, ondernemers en professionals, dat samen met het stadsdeel een plan zal opstellen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

Focusopgave 2
De sociale functie van drie pleinen versterken

Aanleiding

Pleinen kunnen in een woonbuurt een grote rol spelen bij het verstevigen van de sociale cohesie en het bieden van een stimulerende omgeving voor jong en oud. Zeker in kwetsbare buurten, met veel armoede, eenzaamheid en psychische problematiek, is deze functie van belang. Eerste voorwaarde is wel dat het plein zo is ingericht dat iedereen er graag komt; het dient uit te nodigen tot sport, spel en ontmoeting tussen diverse bevolkingsgroepen.

Het Vechtplein, het Henrick de Keijserplein en het Kennedyplantsoen liggen alle drie in een kwetsbare buurt. Omwonenden en professionele organisaties hebben vastgesteld dat er verbeteringen nodig zijn wat betreft de fysieke inrichting. Verder kan een verbetering van het activiteitenaanbod bijdragen aan het contact tussen de gebruikers onderling en het contact tussen gebruikers en professionals.

Beschrijving focusopgave

Voor het Vechtplein zijn voorlopig vier doelen geformuleerd: verbeteren van de fysieke inrichting, intensivering van de samenwerking tussen de sociale partners rondom het plein, creëren van kansen voor kinderen en jongeren en de viering van het honderdjarig bestaan van de speeltuin in 2021. De recente schietpartijen in de Vechtstraat hebben de onderwerpen jeugd en veiligheid dwingend op de agenda geplaatst, en dat zal in alle activiteiten doorwerken. In 2020 is voor elk doel apart een samenwerkingsverband opgebouwd en een uitvoeringsagenda opgesteld. In 2021 komt de uitvoering op gang.

Voor het Henrick de Keijserplein loopt er al enkele jaren een traject om de fysieke inrichting van het plein te verbeteren. Eind 2020 is de tweede fase voltooid. Bovendien is gestart met het participatietraject voor de derde fase, waarbij de directe omgeving van het plein wordt betrokken. Tijdens deze participatie-

trajecten komen ook sociale aspecten aan de orde. Met de sociale partners, waaronder het speeltuinwerk en de scholen, is samenwerking gezocht binnen het kader van het programma Positief Perspectief, dat gericht is op het vergroten van de kansen voor de jeugd. Deze samenwerking heeft al vruchten afgeworpen: in de coronacrisis kon er snel een aangepast activiteitenprogramma worden opgezet. In het najaar is een open spreekuur gestart, waar professionele partners in wisselende samenstellingen met elkaar en met bewoners in gesprek te gaan. Er worden kunstworkshops voor kinderen georganiseerd. Ook is er in het najaar van 2020 een kinderwijkraad opgestart, die zich met het plein zal bezighouden. De kinderwijkraad zal in 2021 samen met een kunstenaar een 3x3-basketbalveldje voorzien van kunst waarin de mede door henzelf opgestelde spelregels voor het plein tot uiting komen.

Wat het Kennedyplantsoen betreft, bleek tijdens de eerste participatieronde over de fysieke inrichting dat er sprake was van jongerenoverlast. Met hulp van Jongerenwerk is de sfeer op het plein verbeterd. Samen met buurtbewoners is vervolgens in 2020 een nieuwe inrichting ontworpen, die beter aansluit op de wensen en die ontmoeting tussen verschillende groepen stimuleert. In 2021 wordt dit ontwerp uitgevoerd. Naast een nieuwe inrichting bleek er ook behoefte te zijn aan meer activiteiten op het plein. De gesprekken met buurtbewoners in het Hoodlab hebben een schat aan informatie opgeleverd over het plein en hebben ook inzicht gegeven in wat er speelt in de omliggende buurt. De resultaten zijn in het najaar gepresenteerd en worden uitgewerkt tot een activiteitenplan voor 2021.

Beoogde doelen

De drie pleinen vormen een prettige verblijfsplek en dragen bij aan de sociale cohesie en het welbevinden van de omwonenden.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Kansengelijkheid
- Fijne buurten, leefbare stad
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken
- Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen
- Prioriteit 6: Meer kansen voor kinderen en jongeren

Wat gaan we doen en met wie

In de dagelijkse samenwerking hebben we onder meer te maken met Combiwel, Dynamo, de scholen, politie, Streetcornerwork, Buurt- en Speeltuinvereniging Amsterdam Zuid, buurtgebouw Henrick de Keijser en woningcorporaties. We willen de samenwerking tussen de professionele partijen verstevigen, zodat we tijdig signalen van bewoners oppikken en actie kunnen ondernemen. Op de drie pleinen zijn ook al veel actieve bewoners die betrokken zullen worden bij het proces.
Bij de fysieke inrichting van de pleinen zijn naast verschillende directies van de gemeente ook Waternet en de programmateams Spelen, Rainproof en Klimaatbestendigheid betrokken.

Voor de sociale opgave werken we, behalve met de bovengenoemde partners, ook samen met relevante directies binnen de gemeente.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: Sociaal - Sport en Bos
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen

Activiteiten

- *2.1 Fysieke inrichting en activiteitenaanbod op het Henrick de Keijserplein verbeteren*
  In 2021 zetten we de activiteiten op het Henrick de Keijserplein voort. Samen met de partners werken we aan een ontwerp voor de derde fase van de fysieke herinrichting. Daarbij wordt de omgeving van het speelplein meegenomen en spelen thema's als regenbestendigheid en autoluw een rol. De samenwerking met de partners in het kader van het programma Positief Perspectief wordt verder geïntensiveerd en samen met de kinderwijkraad worden nieuwe acties uitgevoerd.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *2.2 Uitwerking van de vier doelen voor het Vechtplein*
  In 2021 gaan we de ambities en de kaders voor de fysieke herinrichting van het Vechtplein verder in kaart brengen en starten we een participatietraject met de bewoners. Om de kansen voor kinderen en jongeren te vergroten bekijken we samen met jeugdpartners op en om het plein wat er nodig is in de buurt en werken we aan meer integrale samenwerking. Hetzelfde doen we op het gebied van welzijn voor volwassenen door de samenwerking tussen de welzijnspartners verder te verstevigen. De viering van het honderdjarig bestaan van de speeltuin vormt een goede gelegenheid om de onderlinge contacten op het plein aan te halen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *2.3 Fysieke aanpassingen en activiteiten op het Kennedyplantsoen*
  In 2021 vertalen we de uitkomsten van het Hoodlab naar een aansprekend activiteitenaanbod voor het Kennedyplantsoen. Voor het opzetten van de activiteiten zoeken we samenwerking in de buurt. Tijdens het Hoodlab heeft de buurt ook weer ideeën geleverd voor het nieuwe ontwerp voor het plantsoen. De herinrichting wordt in 2021 gerealiseerd.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

Focusopgave 3
Samenwerken aan een sterk ondernemersklimaat

Aanleiding

De coronacrisis heeft de ondernemers in De Pijp en de Rivierenbuurt hard geraakt. De crisis is nog niet ten einde en voor veel ondernemers wordt 2021 een onzeker jaar. Eerdere jaren zagen we dat het economische succes van de stad in drukke winkelgebieden soms zorgt voor een ongewilde tendens naar monocultuur. Nu de drukte door de crisis sterk is afgenomen zien we andere problemen. Het is voor veel ondernemers de vraag of zij het hoofd boven water kunnen houden en wat de economische gevolgen zijn van deze crisis.

De Albert Cuypmarkt is als wereldberoemde markt een grote trekpleister in De Pijp. Het functioneren van de markt staat echter al jaren onder druk door leegstand, vergrijzing en een eenzijdig aanbod. Door de coronacrisis en de bijbehorende maatregelen zijn de marktondernemers bovendien geconfronteerd met een grote afname van bezoekers, waardoor het voor velen niet meer rendabel is om een marktkraam te runnen. De leegstand op markt is dan ook verder toegenomen.

Het zuidelijke deel van de Van Woustraat valt op door leegstand, kwetsbare ondernemers en een gebrek aan levendigheid. De verminderde koopkracht van omwonenden heeft zijn weerslag op het karakter van dit winkelgebied. Er zijn aanwijzingen voor georganiseerde en ondermijnende criminaliteit en de verkeersveiligheid in de straat laat te wensen over.

Beschrijving focusopgave

De gemeente heeft als ambitie om de buurteconomie te versterken. Dit vraagt om maatwerk per gebied. Juist ook in deze onzekere tijd moeten we ons samen met de ondernemers inzetten voor het behoud van

een sterk ondernemersklimaat in De Pijp en de Rivierenbuurt. Tegelijkertijd houden we de leefbaarheid in de wijken in de gaten en streven we voortdurend naar een goede balans tussen wonen en bedrijvigheid.

In 2019 is in De Pijp gestart met de 'Straatgerichte aanpak aantrekkelijke winkelgebieden', een proces waarin overheid, ondernemers en pandeigenaren samenwerken om te voorkomen dat groei en verandering ten koste gaan van de eigen identiteit en de diversiteit van een straat of winkelgebied. We onderzoeken in vier grote winkelstraten of er een gezamenlijke toekomstvisie ontwikkeld kan worden en of we de krachten kunnen bundelen in een publiek-private samenwerking. De aanpak werd de afgelopen jaren ingegeven door de groei van Amsterdam en door de wens een goede balans te vinden tussen economisch succes en leefbaarheid. Omdat nauwe samenwerking niet alleen van groot belang is in tijden van groei en succes, maar zeker ook in tijden van crisis gaan we verder op de ingeslagen weg.

In de Marktvisie Amsterdam 2018-2026 en de Agenda Markten is voor de Albert Cuypmarkt de opgave geformuleerd om het tempo van het vernieuwingsproces te verhogen en zo aansluiting te houden bij de veranderingen in het type bewoners, de bezoekersaantallen en het aanbod van winkels en overige voorzieningen. Besluitvorming over aanpassingen in de uitstraling van de markt, het aanbod en de openingstijden vindt medio 2021 plaats. Ondertussen ondersteunt de gemeente de marktondernemers bij het realiseren van initiatieven die de markt op korte termijn aantrekkelijker maken en voor vernieuwing zorgen. Dit is in het bijzonder van belang om de negatieve gevolgen van de coronacrisis op te vangen.

Voor de komende jaren staan diverse herinrichtingsprojecten gepland in De Pijp. Bij de herinrichting van winkelstraten is samenwerking met de betrokken ondernemers essentieel. Kwesties als laden en lossen, inzameling van bedrijfsafval, fietsparkeren, (verkeers)veiligheid en ruimte voor de voetganger dienen hun weerslag te vinden in de projectplannen (zie focusopgave 4).

Beoogde doelen

Aantrekkelijke en economisch solide winkelgebieden in De Pijp.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Open en tolerante stad
- Fijne buurten, leefbare stad
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 3: Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Wat gaan we doen en met wie

Juist in deze onzekere economische tijden willen we waar mogelijk de lokale ondernemers ondersteunen bij hun initiatieven voor het behoud van een sterk economisch klimaat. Zo gaven we in 2020 toestemming

voor tijdelijke uitbreiding van terrassen en leverden we een bijdrage aan de marketingcampagne 'Koop Lokaal', die is opgezet door ondernemers in De Pijp. Het is belangrijk dat de gemeente goed met de BIZ'en communiceert over ondersteunende regelingen, middelen en instrumenten. We organiseren doorlopend contact met de BIZ'en om de mogelijkheden extra onder de aandacht te brengen. We hebben oog voor de veranderende behoeften van ondernemers in deze tijd en gaan kijken of er nieuwe regelingen nodig zijn. Ook betrekken we ondernemers bij het opstellen en uitvoeren van herinrichtingsplannen voor de winkelstraten.

We gaan verder met het opzetten van een publiek-private samenwerking tussen gemeente, ondernemers en pandeigenaren op de Ceintuurbaan, Van Woustraat, Albert Cuypstraat en Ferdinand Bolstraat. Het is een doorlopend proces; iedere straat heeft zijn eigen tempo en energie en we bewegen mee met de actuele ontwikkelingen. De eerste stappen op weg naar deze samenwerkingsvorm zijn al gezet en in 2021 richten we ons vooral op de Ceintuurbaan en de Van Woustraat. Met het actieprogramma voor het zuidelijke deel van de Van Woustraat werken we aan een prettige verblijfsomgeving, behoud van een divers winkelaanbod, vermindering van de leegstand en terugdringing van de ondermijnende criminaliteit.

Bewoners, ondernemers en winkeliers worden betrokken bij de uitwerking van de Marktvisie. De consultatie van deze partijen is in 2019 gestart. Het proces heeft vertraging opgelopen door de coronacrisis, maar is inmiddels weer op gang gekomen. De gemeente en de marktondernemers blijven met elkaar in gesprek over de langetermijnmaatregelen uit de Marktvisie, maar ook over mogelijke maatregelen voor de kortere termijn.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Economische Zaken
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: GWS - Afval en Grondstoffen
- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte

Activiteiten

- *3.1 Extra aandacht voor ondernemersinitiatieven*
  We ondersteunen en bevorderen ondernemersinitiatieven die bijdragen aan de buurteconomie. Daarnaast zetten we ons in voor het behoud van de ambachtelijkheid en de leefbaarheid in de buurten.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- *3.2 Straatgerichte aanpak aantrekkelijke winkelgebieden voortzetten*
  Als onderdeel van de 'Straatgerichte aanpak aantrekkelijke winkelgebieden' zetten we een kernteam op, bestaande uit gemeentemedewerkers, ondernemers en pandeigenaren op de Ceintuurbaan en de Van Woustraat. De taak van dit kernteam is om te bepalen welke identiteit en uitstraling deze winkelstraten dienen te krijgen en een actieplan op te stellen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Economische Zaken

- *3.3 Versterking zuidelijke deel Van Woustraat*
  We gaan door met de versterking van het zuidelijke deel van de Van Woustraat, samen met de ondernemers, eigenaren en bewoners. Komend jaar staan de veiligheid en de problematiek van de hanggroepen centraal. Verder wordt de herinrichting voorbereid en werken we aan een gevarieerder winkelaanbod.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- *3.4 Plan van aanpak Albert Cuyp*
  In 2020 is er een plan van aanpak opgesteld voor de uitwerking van de marktvisie. In 2021 gaan we de korte termijnacties uit dit plan van aanpak uitvoeren, in samenwerking met de betrokken partijen die verantwoordelijk zijn voor het succes van de markt. Wat de lange termijn betreft, neemt het college in 2021 een besluit over het toekomstig marktenstelsel in Centrum-Oost, Oost en Zuid.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Economische Zaken en GWS - Stadswerken

Focusopgave 4
Een leefbare en duurzame Pijp

Aanleiding

De Pijp is een van de populairste buurten van Amsterdam. En ook een van de drukste, enerzijds door de hoge bevolkingsdichtheid en anderzijds door de grote aantallen bezoekers. Door de beperkte openbare ruimte en de smalle straten zitten voetgangers, fietsers en auto's elkaar vaak in de weg. Voor ontspannen, spelen en groen is er in de openbare ruimte weinig plaats. Onderwerpen als verkeersopstoppingen, fietsparkeren, luchtkwaliteit, zwerfafval, geluidsoverlast en gebrek aan ruimte voor ontmoeten en spelen komen vaak terug in de gesprekken die wij voeren met buurtbewoners en andere betrokkenen.

Leefbaarheid en duurzaamheid zijn belangrijke thema's voor bewoners en ondernemers in De Pijp. Dat blijkt uit de vele mensen die op deze gebieden actief zijn, bijvoorbeeld in de werkgroep de Schone Pijp, in de Duurzaamheidscommunity IN De Pijp en met kleinschalige groeninitiatieven. Ook in de plannen die zijn ingediend naar aanleiding van de buurtbudgetten zien we deze onderwerpen vaak terug.

Om buurten als deze leefbaar te houden en duurzamer te maken, heeft het stadsbestuur heldere keuzes gemaakt: meer ruimte voor voetgangers en fietsers, voor spelen en ontmoeten, minder ruimte voor auto's. Deze ambities komen tot uiting in het beleid en de plannen voor De Pijp.

Beschrijving focusopgave

Veel taken op het vlak van duurzaamheid en leefbaarheid zijn al onderdeel van het reguliere werk van de gemeente. Voorbeelden daarvan zijn de inzet van een extra buurtconciërge in De Pijp, de aanpak van bijplaatsing van vuilnis bij afvalcontainers, de honorering van initiatieven voor het opheffen van parkeerplaatsen en de herinrichtingsplannen voor de Van Woustraat en de Frans Halsbuurt. Dit alles loopt

vanzelfsprekend door in 2021. Bij deze focusopgave beschrijven we de extra actie die we in 2021 ondernemen.

Een duurzame, leefbare wijk creëren lukt alleen met de inzet van bewoners en ondernemers uit de buurt. Daarom biedt de gemeente graag ondersteuning aan buurtinitiatieven die aansluiten bij de duurzaamheidsambities van de gemeente. We geven advies, verbinden mensen en partijen met elkaar, stimuleren verspreiding van kennis, nemen barrières weg, verstrekken opdrachten en subsidies, en stellen fysieke of digitale ruimte beschikbaar zodat initiatiefnemers elkaar kunnen ontmoeten. Indien mogelijk is samenwerking met initiatiefnemers ook een optie.

De gemeente neemt ook zelf initiatief. Het stedelijke programma Autoluw biedt een kader voor een integrale aanpak bij grote herinrichtingsprojecten. Bij de ontwerpen voor de openbare ruimte wordt rekening gehouden met de stedelijke ambities op het terrein van laden en lossen, verkeersveiligheid, luchtkwaliteit, fietsparkeren en het opheffen van parkeerplaatsen.
We gaan door met de ontwikkeling van een plan voor de openbare ruimte van de Gerard Doubuurt, ter voorbereiding op de herinrichting van deze buurt.

Beoogde doelen

Een leefbare en duurzame Pijp met:
- meer ruimte voor ontmoeten en spelen;
- minder vuil, meer groen in de openbare ruimte;
- duurzamer energieverbruik.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Wat gaan we doen en met wie

Waar mogelijk en/of noodzakelijk werken we samen bij de realisatie van initiatieven. Het Natuur&Milieuteam Zuid is een belangrijke samenwerkingspartner bij de ondersteuning van groeninitiatieven van bewoners en ondernemers.
Voor de Gerard Doubuurt komt er een plan met ambities, uitgangspunten en maatregelen ter verbetering van de leefbaarheid op de korte en de lange termijn. Hiertoe is in 2020 begonnen met een participatietraject, dat is vormgegeven door bewoners, ondernemers en de gemeente samen. CTO verzorgt de digitale ondersteuning gedurende dit proces. In 2021 worden maatregelen uitgevoerd voor de korte termijn en starten we ook het ontwerpproces voor de herinrichting van een aantal straten in de Gerard Doubuurt.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:

- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: R&E - Economische Zaken
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: R&E - Wonen

Activiteiten

- *4.1 Initiatieven op het gebied van groen, leefbaarheid en duurzaamheid stimuleren en faciliteren*
  De introductie van de buurtbudgetten biedt nieuwe mogelijkheden voor initiatieven van bewoners. Wat de duurzaamheidsinitiatieven betreft blijven we nauw samenwerken met de community IN de Pijp. Om groene initiatieven te kunnen blijven ondersteunen zal in 2021 extra geld beschikbaar worden gesteld aan het Natuur&Milieuteam. De vereniging Sarphatipark, het Groen Gemaal en de gemeente werken samen aan het groenbeheer van het Sarphatipark.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *4.2 Aanpak openbare ruimte Gerard Doubuurt*
  In 2020 zijn we begonnen met een participatietraject met als doel een plan voor de openbare ruimte van de Gerard Doubuurt. In 2021 wordt dit traject afgerond en beginnen we met de uitvoering van maatregelen die op korte termijn een positief effect zullen hebben op de leefbaarheid. Ook maken we een Nota van Uitgangspunten voor de herinrichting.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam en R&E – Verkeer en Openbare Ruimte

- *4.3 Uitvoering programma Autoluw in De Pijp*
  Eind 2020 is voor De Pijp het programmateam Autoluw samengesteld en begin 2021 komt dit team met twee producten: een document waarin vanuit verschillende beleidsterreinen (onder meer verkeer, parkeren, luchtvervuiling, stadslogistiek) de ambities op het gebied van autoluw zijn samengevoegd, en een plan om deze te realiseren. Zo zorgen we ervoor dat in de komende jaren de stedelijke ambities worden geïntegreerd in de grotere projecten in de openbare ruimte.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

Focusopgave 5
De Rivierenbuurt klimaatbestendig maken

Aanleiding

De Rivierenbuurt is een van de buurten in de stad waar de klimaatverandering zich het sterkst laat voelen. Door de lage ligging ontstaat er bij hoosbuien extreme wateroverlast, bij droogte komt het grondwaterpeil soms juist te laag te staan, wat vervelende gevolgen kan hebben voor de fundering van de woningen, en door de grote mate van verstening is er in de zomer sprake van hittestress. Om de buurt klimaatbestendiger te maken dienen deze knelpunten te worden aangepakt.

Beschrijving focusopgave

De Rivierenbuurt staat al langer op de prioriteitenlijst van het programma Rainproof. Er wordt al enige tijd gewerkt aan de vernieuwing van het rioolstelsel en vorig jaar zijn er waterbekkens aangelegd onder de tramrails op de Rooseveltlaan. Maar om echt effect te sorteren, zijn er grootschaligere ingrepen nodig die de hele buurt bestrijken. We moeten er bijvoorbeeld voor zorgen dat het water de riolen goed kan bereiken en dat er meer groen komt. Dit zijn belangrijke aandachtspunten bij de herinrichting van straten en (speel)pleinen. In aanvulling op de activiteiten van de gemeente en Waternet kunnen bewoners, ondernemers en de woningbouwcorporaties veel doen, bijvoorbeeld met groenprojecten of door tegels in de tuinen te vervangen door groen. Een informatiecampagne kan helpen het belang daarvan nog beter onder de aandacht te brengen.

In 2021 bouwen we aan een brede samenwerking met de betrokken directies, bewoners, ondernemers en partners zoals woningcorporaties, zodat we alle activiteiten en programma's in de buurt goed op elkaar kunnen afstemmen.

Beoogde doelen

Minder hittestress en wateroverlast in de Rivierenbuurt.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren

Wat gaan we doen en met wie

Samen met Waternet, de programmateams Rainproof en Klimaatadaptatie, het Natuur&Milieuteam Zuid, woningcorporaties, bewoners en ondernemers werken we op verschillende manieren aan het klimaatbestendig maken van de Rivierenbuurt. In de eerste plaats gebeurt dit door bij geplande onderhoudswerkzaamheden aan verschillende straten de nieuwe inrichting zo regenbestendig mogelijk te maken.
Bij de aanpak van de drie pleinen uit focusopgave 2 zorgen we voor een goede afstemming met de programma's Rainproof en Klimaatadaptatie. Een nieuwe klimaatbestendige inrichting van de pleinen kan, met name door het daarbij horende participatietraject, bijdragen aan de versterking van de sociale functie.
Daarnaast gaan we zorgen voor meer bewustwording rondom klimaatbestendigheid. Aangezien vergroening helpt tegen wateroverlast én tegen hittestress, kunnen bewoners, ondernemers en woningcorporaties met kleine initiatieven een grote bijdrage leveren aan de opgave in dit gebied. Daarom gaan we samen met de teams Rainproof en Klimaatadaptatie en met het Natuur&Milieuteam Zuid bewustwording vergroten en groeninitiatieven stimuleren.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: GWS - Stadswerken

Activiteiten

- *5.1 Straten regenbestendig inrichten*
  In 2021 wordt in samenwerking met Waternet gewerkt aan een klimaatbestendige inrichting van onder andere de Maasstraat, Niersstraat en de Waalstraat. Ook sluit Waternet aan bij de grote onderhoudswerkzaamheden rondom het IJselplein. Waternet vergroot op een aantal locaties de rioolcapaciteit en er worden wadi's aangelegd om de druk op de riolen te verminderen. In de straten brengen we meer groen terug, geven we de bomen meer ruimte en maken we de parkeervakken groter, zodat de auto's de waterafvoerkolken niet meer blokkeren en het water makkelijker kan wegstromen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

- *5.2 Activiteitenkaart opstellen*
  Met de betrokken directies binnen de gemeente, het Natuur&Milieuteam Zuid, woningcorporaties, bewoners en ondernemers stellen we een kaart op met activiteiten die gericht zijn op klimaatbestendigheid. We zorgen voor een goede afstemming bij de uitvoering van die activiteiten.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *5.3 Bewustwordingscampagne opzetten en initiatieven stimuleren*
  We stimuleren bewoners en ondernemers om initiatieven in te dienen voor vergroening van openbare ruimte, (binnen)tuinen en winkelstraten. Samen met het Natuur&Milieuteam Zuid werken we aan bewustwording en bieden we ondersteuning bij de uitvoering van de initiatieven.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *5.4 Thema klimaatbestendigheid inzetten voor sociale verbinding op de pleinen*
  Bij het ontwikkelen van de plannen voor fysieke aanpassingen op het Vechtplein en het Kennedyplantsoen (zie focusopgave 2) gaan we kijken hoe deze pleinen klimaatbestendiger kunnen worden ingericht. Klimaatbestendigheid zal een thema worden in het participatietraject voor de herinrichting van de pleinen, en omwonenden worden uitgenodigd om initiatieven in te dienen. Dit participatietraject is uitdrukkelijk ook bedoeld om de onderlinge contacten op het plein versterken en een gesprek over de gewenste activiteiten op het plein op gang te brengen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

Focusopgave 6
Fijn ouder worden in De Pijp, Rivierenbuurt

Aanleiding

Stadsdeel Zuid is koploper van alle stadsdelen als het gaat om het aantal ouderen. Binnen de drie gebieden van Zuid is het aantal 65-plussers in De Pijp, Rivierenbuurt het hoogst: 8.415 in 2020, en naar verwachting 10.541 in 2030. Van de 65-plussers is op dit moment 38 procent ouder dan 75. Het grote aantal ouderen en de groei van deze groep brengt de komende jaren een aantal uitdagingen met zich mee.

Veel ouderen willen graag in hun buurt blijven wonen, omdat zij daar hun sociale netwerk hebben, maar de meeste woningen in De Pijp, Rivierenbuurt zijn niet levensloopbestendig en kunnen ook niet worden aangepast. Zo'n 3.000 bewoners van 65 jaar of ouder hebben een woning die alleen met een trap toegankelijk is. Als ouderen hun huis moeilijk in of uit komen, levert dat niet alleen praktische problemen op, maar ligt ook eenzaamheid op de loer.

Door het coronavirus en de bijbehorende maatregelen is weer duidelijk geworden hoezeer de kwetsbaarheid toeneemt met de leeftijd. Daarom is dit in 2021 een van onze speerpunten.

Beschrijving focusopgave

Om ouderen de kans te geven in hun buurt te blijven wonen is er aandacht nodig voor de woonomstandigheden, maar ook voor de inrichting van de wijk en voor het voorzieningen- en zorgaanbod.

In 2021 gaan wij ouderen helpen meer gebruik te maken van de beschikbare mogelijkheden om hun woonsituatie te verbeteren. Het gaat hierbij om verhuisregelingen als 'Van Groot naar Beter' of 'Van Hoog

naar Laag', maar ook om de inzet van wooncoaches en andere vormen van begeleiding, bijvoorbeeld bij een verhuizing.
Er wordt gekeken of bestaande woningen kunnen worden aangepast en daarnaast zetten we ons in voor de realisatie van nieuwe seniorenwoningen bij transformatieprojecten.

We streven naar een ouderenvriendelijke wijk. In 2020 heeft het stadsdeel samen met de stadsdorpen en maatschappelijke organisaties het Ouderen Uitvoeringsplan opgesteld, dat gericht is op sociale aspecten. Met deze focusopgave combineren we de sociale en de ruimtelijke aspecten tot een integrale aanpak. Dat betekent dat we niet alleen kritisch kijken naar het voorzieningenaanbod en de toegankelijkheid daarvan, maar ook naar de woonsituatie en de begaanbaarheid van de openbare ruimte. Samen met de ouderen zelf en de stedelijke programma's werken we concrete oplossingen uit.

Beoogde doelen

Bewoners kunnen prettig oud worden in de Pijp, Rivierenbuurt, in een levensloopbestendige woning en met een bereikbaar en passend voorzieningenaanbod in hun buurt.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 3: Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken
- Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen

Wat gaan we doen en met wie

Ouderen zelf staan centraal in onze aanpak, maar als stadsdeel werken we ook samen met collega's van verschillende directies. Om de woonomstandigheden te verbeteren, trekken we op met het programmateam Ouderenhuisvesting 2019-2022, woningcorporaties en andere maatschappelijke partners. Met stedelijke directies en zorg- en welzijnsorganisaties werken we aan een compleet aanbod van wonen, welzijn en zorg in een goed begaanbare wijk. Voor deze focusopgave trekken we op met gebied Oud-Zuid.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen
- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: R&E - Wonen

Activiteiten

- *6.1 Ouderen stimuleren om gebruik te maken van de beschikbare regelingen*
  Naast een vervolg op de succesvolle informatiemarkt uit 2019 zetten we met verschillende partners in het veld een bredere campagne op. Niet alleen om de doelgroep bekender te maken met de beschikbare regelingen en voorzieningen, maar ook om meer op het individu afgestemde begeleiding te bieden.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- 6.2 Het aanbod van ouderenwoningen uitbreiden
  Met fysieke aanpassingen proberen we meer woningen geschikt te maken voor bewoning door ouderen. Daarnaast vragen we aandacht voor de bouw van ouderenwoningen bij transformatieprojecten en bij gebiedsontwikkeling.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Wonen

- *6.3 Ruimte maken voor ontmoeting, de openbare ruimte toegankelijker maken en mobiliteit vergroten*
  We gaan met ouderen buurtschouwen houden om vast te stellen met welke aanpassingen de openbare ruimte toegankelijker kan worden gemaakt voor mensen die minder goed ter been zijn. We kijken ook of er in de openbare ruimte meer en betere ontmoetingsplekken kunnen komen, bijvoorbeeld op het Henrick de Keijserplein. Aan vrijwilligers en professionals bieden we voorlichting over dementie.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- *6.4 Zorg- en welzijnsaanbod verbeteren*
  Met de stadsdorpen en de partijen van de alliantie Wijkzorg hebben we vorig jaar geïnventariseerd wat volgens hen voorwaarden zijn om prettig en gezond oud te kunnen worden in Amsterdam-Zuid. In 2021 gaan deze partners hier een vervolg aan geven. Waar mogelijk maken we gebruik van de stedelijke programma's om lokale opgaven aan te pakken.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool